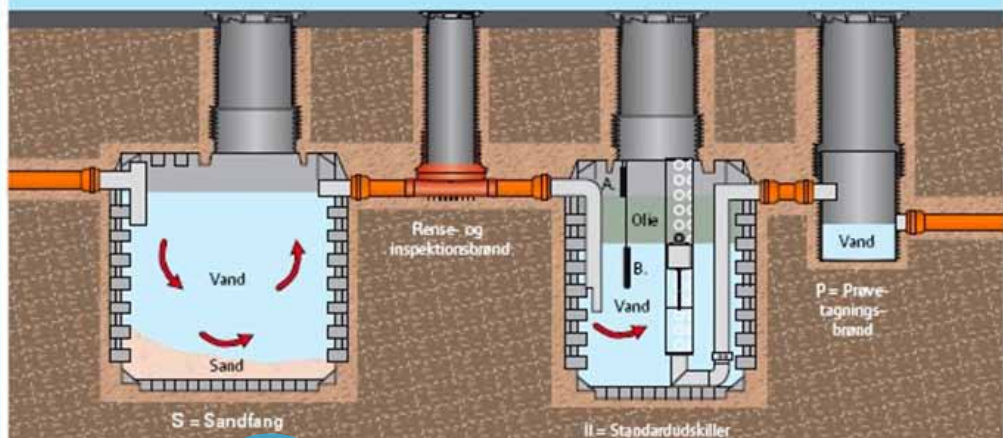

Retningslinjer for olie- og benzinudskilleranlæg

HØRSENS KOMMUNE
TEKNIK OG MILJØ

Indhold

1. Indledning	3
2. Definition og funktion	3
2.1. Hvad er et olie- og benzinudskilleranlæg	3
2.2. Forskellige typer udskilleranlæg	3
3. Krav og tilladelser	5
3.1. Krav ved nyetablering af udskilleranlæg	5
3.2. Krav til ældre udskilleranlæg	6
3.3. Specielt for tankpladser	6
3.4. Afmelding af udskilleranlæg	6
4. Drift og vedligeholdelse	7
4.1. Ejeren/brugerens ansvar	7
4.2. Pejling af lagtykkelse	9
4.3. Den fælleskommunale tømningssordning	9
5. Tæthedsprøvning	10
6. Driftsjournal	11
7. Uheld	11
8. Kontaktoplysninger	12

1. Indledning

Der er omkring 300 olie- og benzinudskilleranlæg i Horsens Kommune. Formålet med udskillerne er at undgå udledning af olie og benzin fra befæstede arealer til det offentlige kloaksystem, samt til overfladevand, jord og grundvand. Da udskillerne er etableret under jorden, er det vigtigt at kontrollere deres tilstand og effektivitet jævnligt.

Formål med retningslinjerne

For at sikre den optimale indretning, drift og vedligeholdelse af anlæggene, har Horsens Kommune udarbejdet nærværende retningslinjer, til vejledning for alle ejere og brugere af olie- og benzinudskillerne. Vejledningen er skrevet på et ikke-teknisk sprog. For en teknisk redegørelse, henvises der til Rørcentrets anvisning 006¹, samt Dansk Standard².

2. Definition og funktion

2.1. Hvad er et olie- og benzinudskilleranlæg

Et olie- og benzinudskilleranlæg (OBU) separerer olie og benzin fra vand. Idet olieprodukter er lettere end vand, vil de, via gravitation (tyngdekraft), flyde opad og lægge sig på vandoverfladen.

Olieprodukterne tilbageholdes i OBUen (jf. illustrationen på forsiden), hvorefter vandet ledes videre ud i det offentlige kloaksystem eller til anden godkendt recipient, eksempelvis en separat opsamlingsbeholder eller et vandløb.

For nemheds skyld nævnes fremover kun olie, som repræsentant for olie og benzin/diesel.

En OBU består normalt af:

- Sandfang
- Olie- og benzinudskiller (udskiller)
- Prøvetagningsbrønd
- Rørledninger fra afløb til sandfang og udskiller.

2.2. Forskellige typer udskilleranlæg

Der findes forskellige typer af OBUer alt efter hvilken slags aktivitet, de skal bruges til. Det er derfor vigtigt at vide, om der til aktiviteten benyttes

- højtryksrensere,
- hedtvandsrensere,
- vaskemidler (og/eller rensmidler),
- om der afledes fra udendørs arealer, vaskepladser eller tankpladser osv.
- om der tilføres regnvand.

OBUens effektivitet afhænger af olie-vandblandingens opholdstid i anlægget. Opholdstiden påvirkes af hastigheden og mængden af regn- og/eller spildevand, der ledes til udskilleren på én gang, samt graden af emulgering (blanding af olie i vand) fx pga. brug af højtryksrenser, hedtvandsrenser og/eller vaskemidler. Jo mere vand, der tilføres, og jo større grad af emulgering, desto længere er den påkrævede opholdstid. En olieudskiller skal som minimum være CE-mærket.

Det er Kommunen, der afgør, hvilken type udskiller og hvilke anordninger, der skal etableres. De forskellige typer af OBUer kan være:

Klasse I

Udskiller, hvor der er installeret foranstaltninger, som øger opholdstiden og hjælper med at separere olien, fx koalescens- eller lameludskiller. Denne type udskiller anvendes i forbindelse med vaskepladser og hvor der i driften benyttes højtryksrenser, hedtvandsrenser og/eller vaskemidler.

Klasse II

Traditionel udskiller, hvor olien alene separeres ved gravitation.

Sandfang

Partikler kan påvirke udskillerens kapacitet og dermed også dens effektivitet. For at optimere udskillerens effektivitet, installeres der oftest et sandfang før selve olieudskilleren. Dimensioneringen af udskiller og sandfang kan tilpasses driftsforholdene.

Sandfanget har to formål; dels at tilbageholde tunge partikler, som fx sand og slam, dels at øge vandets opholdstid i anlægget, så olien har længere tid til at separere fra vandet.

Prøvetagningsbrønd

Prøvetagningsbrønden giver mulighed for at udtage vandprøver fra afløbet, for at undersøge, om OBUen fungerer efter hensigten. Prøvetagningsbrønden installeres således, at vandprøven kan tages fra en frit faldende stråle inden spildevandet ledes videre.

Sikring mod overløb

Der findes forskellige anordninger, der kan forebygge uheld og overløb. Det kan fx være alarmer eller et flydelukke. Se mere herom i Rørcentrets anvisning¹. Installation af alarm og/eller flydelukke afhænger af udskillerens formål, funktion og placering. Er

der brug for en stor opsamlingskapacitet, kan der etableres en magasinbrønd før udskilleren. Det er Kommunen, der afgør, hvilke anordninger anlægget skal installeres med.

Nye OBUer skal som udgangspunkt have automatisk flydelukke og alarm for lagtykkelse. Alarmen må ikke være batteridrevet, og den skal funktionstestes hvert år.

3. Krav og tilladelser

Hvor skal der etableres olieudskiller

Olieudskillere skal etableres på steder, hvor der under normal drift forekommer olieholdigt spildevand, som skal afledes til offentlig kloak eller anden recipient, samt på steder, hvor der er risiko for spild af olie. Kommunen afgør, om der skal etableres olieudskiller.

Bemærk at ved vaskepladser og tankpladser skal der altid være etableret en olie- og/eller benzinudskiller.

I det åbne land, kræver det en særlig tilladelse fra Kommunen, før der må installeres et olieudskilleranlæg.

Hvor behøver der ikke være en olieudskiller

Hvis der ikke er noget kloakafløb inden for det areal, hvor der forekommer oliespild, og hvis spildet kan opsamles fx i en sump, med klud eller med opsugningsmiddel, er det ikke nødvendigt med en OBU.

3.1. Krav ved nyetablering af udskilleranlæg

Nye OBUer skal etableres af en autoriseret kloakmester og indrettes efter Rørcenteranvisning 006¹ og jf. Dansk Standard².

Når en OBU eller dele deraf etableres, udskiftes, ændres eller flyttes, skal følgende forudgående indsendes til Horsens Kommune:

- Ansøgning om ny eller ændret spildevandstilladelse/udledningstilladelse og byggetilladelse.
- Dimensioneringsgrundlag, som indsendes samtidig med ansøgningen. Dimensioneringen afhænger af udskillerens formål, fx om den skal aflede spild fra vaske- eller tankpladser, om der tilføres regnvand, om der anvendes vaskemidler, højtryksrensere osv.

Særlig ansøgningsblanket fås hos Miljøafdelingen eller kan hentes fra Kommunens hjemmeside www.horsens.dk. Kommunen tilmelder udskilleranlægget til den fælles tømningssordning (se afsnit 4.3).

3.2. Krav til ældre udskilleranlæg

Et allerede etableret udskilleranlæg, der ikke er dimensioneret efter Dansk Standard², kan bibeholdes i sin nuværende udformning. Kommunen kan dog kræve ændringer, herunder tilpasning af aktiviteter eller anlæg, så udledningen fra gamle anlæg kommer på niveau med udledninger fra nye anlæg hvis:

- der sker ændringer eller udvidelser af aktiviteter, der påvirker afledningen til OBUen, eller
- der konstateres eller er begrundet mistanke om forurening,

3.3. Specielt for tankpladser

Ud over de retningslinjer, der gælder generelt for OBUer, jf. dette hæfte, er der nogle særlige krav for anlæg, der afleder fra tankpladser.

Der må ikke ledes afløbsvand fra vaskehaller eller vaskepladser til udskiller, der er beregnet til at af-

lede spildevand fra tankplads.

Udskillersystemet, bestående af olie- og benzinudskiller samt evt. magasinbrønd, skal have en opsamlingskapacitet på mindst 1000 l. Hvis der er magasinbrønd, skal denne indrettes med højvandslukke og alarm for væskestand.

Alarm for lagtykkelse skal udløses når 70 % af opsamlingskapaciteten er nået, dog skal den udløses ved 30 %, hvis der ikke er installeret magasinbrønd.

3.4. Afmelding af udskilleranlæg

Har man en udskiller, der ikke anvendes, kan denne med fordel afblændes, sløjfes eller bypasses.

Før OBUen tages ud af brug, skal anlægget afblændes, bundtømmes og rengøres. Dette skal gøres af en autoriseret kloakmester, bl.a. af hensyn til rotter. Anmodning om afmelding fra tømningssordning, samt dokumentation for bundtømning, indsendes til Horsens Kommune, som så afmelder anlægget fra den fælles kommunale tømningssordning, se afsnit 4.3.

Hvis OBUen igen skal tages i brug, skal hele anlægget tæthedsprøves, og der skal søges om ny spildevandstilladelse.

4. Drift og vedligeholdelse

4.1. Ejeren/brugers ansvar

Ejere eller brugere af OBUer skal:

1. sikre at der ledes mindst muligt olie i anlægget
2. benytte den fælleskommunale tømningsskema, se afsnit 4.3
3. sørge for at dæksler o.l. er synlige og ført op til terrænhøjde, samt er let aftagelige
4. udover den årlige tømning, sørge for at tømme udskilleren, hvis olieprodukter udgør ca. 70 % af den maksimale opsamlingskapacitet, se afsnit 4.2
5. ud over den årlige tømning, sørge for at tømme sandfang, når det er 60 % fyldt.
6. sikre at udskilleren altid er vandfyldt
7. føre løbende kontrol med, at udskiller, sandfang og prøvetagningsbrønd fungerer efter hensigten
8. mindst hver 6. måned foretage pejling af lagtykkelsen af olie og sand/slam jf. anbefalinger fra Dansk Standard², se mere i afsnit 4.2
9. hvis det er en koalescens- eller lameludskiller, tjekke filteret for, om det skal udskiftes eller renses, i forbindelse med pejlingen

10. hvis der er installeret alarm, funktionsteste alarmen hvert år

11. sørge for, at udskilleren tæthedsprøves mindst hvert 5. år jf. anbefalinger fra Dansk Standard², se afsnit 5

12. føre en driftsjournal over observationer, i forbindelse med den regelmæssige kontrol. Journalen skal gemmes i mindst 5 år, se også afsnit 6

13. underrette Kommunen ved mistanke om, eller konstatering af utætheder, fejl eller mangler.

Visuel vurdering af olielaget

- Er olielaget og vandet i udskilleren hvidligt eller fnugget, tyder det på, at der er tilført rengøringsmidler til udskilleren, og olien er emulgeret.
- Er oliefasen klar, tyder det på tilledning af ny olie eller benzin, evt. ved driftsuheld.
- Er olien sort og tydeligt adskilt fra vandfasen, tyder det på normal udskillelse.

Hvad må en olieudskiller bruges til

En OBU må bruges til at aflede spildevand, der indeholder rester af olie, sand og slam.

Hvad må en olieudskiller *ikke* bruges til

Olieudskilleren er en hjælpemekanisme til at mindske olie og benzin i kloaksystemet, den er ikke beregnet eller designet til, at rense store og koncentrerede mængder olie og benzin/diesel. En OBU må derfor ikke bruges til at:

- opsamle koncentreret olie eller benzin
- opsamle andre kemikalier og miljøfarlige stoffer. Disse skal afskaffes som farligt affald.

Undgå derudover at hælde sæbe i, da dette ødelægger udskillerens funktion, med mindre udskilleren er dimensioneret derefter.

Brug af højtryksrensere

Brug af højtryksrensere (og hedtvandsrensere) medfører en mekanisk påvirkning af olie-vandblandingen, således at olien slås i meget små dråber, der tager længere tid om at udskille. Det kræver derfor en olieudskiller med længere gennemstrømningstid og evt. koalescens- eller lamelfilter, såfremt brug af højtryksrensere er absolut nødvendig.

Den vejledende gennemstrømningstid, ved brug af én højtryksrenser, er 2 l/s. Er der mulighed

for at anvende flere, skal der for hver enhed lægges 1 l/s til. Sandfangets kapacitet bør være 2,5 m³, hvilket Kommunen kræver ved nyetableringer.

Overvej om der, som alternativ til højtryksrensere eller hedtvandsrensere, i stedet kan benyttes varmt vand ved lavt tryk, eller blot aftørring med klud.

Brug af vaskemidler

Brug af vaskemidler medfører en kemisk påvirkning af olie-vandblandingen (emulgering), således at olien er længere tid om at udskille fra vandet. Det kræver derfor oftest, at olieudskilleren dimensioneres ud fra en mangdobling af det aktuelle spildevandsflow, for at øge opholdstiden. Derudover skal der oftest også installeres koalescens- eller lamelfilter, såfremt det ikke kan undgås at benytte vaskemidler.

Hvis der anvendes vaskemidler, skal der altid anvendes den mindst mulige mængde, og produkterne skal vælges således, at de påvirker udskilningseffekten mindst muligt. Vaskemidlerne skal kunne separere hurtigt fra olien og de skal være biologisk letnedbrydelige.

De må ikke indeholde uønskede eller miljøskadelige stoffer (A- og

B-stoffer). Spørg leverandøren om produkterne overholder disse krav.

De største kilder til afledning af A- og B-stoffer kan henføres til voksprodukter, skumprodukter, insekt- og fælgerens. Stofftyperne er hovedsageligt kationiske og nonioniske tensider samt kompleksbindere.

Undgå rens- og vaskemidler med risikosætningerne R39-40, R45-46, R48 og R60-64.

Når der tilføres vaskemidler til udskilleren, kan disse emulgere med den allerede udskilte olie, som så vil blive trukket med ud i det videre kloaknet. Der vil oftest ikke være noget olie opsamlet i en udskiller, der kommer vaske-midler i, hvis den ikke er korrekt dimensioneret.

Få gode råd om brug af miljøvenlige vaskemidler på www.bilvaskehaller.dhigroup.com

4.2. Pejling af lagtykkelse

Lagtykkelsen af olieprodukter i olieudskilleren må højst være ca. 70 % (eller i henhold til vilkår i spildevandstilladelse) af den maksimale opsamlingskapacitet. Det er ikke muligt at angive en bestemt tykkelse af olielaget, da der findes mange forskellige typer og størrelser af olieudskillere.

Spørg leverandøren af OBUen eller den kloakmester, der inspicerer eller tæthedsprøver anlægget, hvor stor opsamlingskapaciteten er, hvis der er tvivl.

Til pejling af lagtykkelsen kan der fås elektrisk pejleudstyr, men der er også gode erfaringer med en "vandhenter", der består af et gennemsigtigt rør med kontrakt-lap i enden. Den fungerer ved, at kontraktappen lukkes, når man trækker vandhenteren op af udskilleren. En billigere udgave af vandhenteren kan laves af et gennemsigtigt rør, der føres ned i udskilleren. Derefter lukkes af for oven med en tæt prop, og røret kan derefter trækkes op samtidig med, at væsken bliver i røret.

4.3. Den fælleskommunale tømningensordning

Enhver bruger af OBUer i Horsens Kommune har pligt til at benytte den fælleskommunale tømningensordning, der varetages af Modtagestation Syddanmark I/S (Motas), se kontaktoplysninger i afsnit 8.

Ordningen omfatter begrænset kontrol af sandfang, udskiller og en evt. magasinbrønd, tømning af disse, samt bortskaffelse af olie, sand og slam. Mindst én gang årligt foretages måling og

registrering af olie, sand og slam. Derudover undersøges anlægget for synlige fejl og mangler. Mindst hvert tredje år bundtømmes sandfang og udskiller. Det er vigtigt, for at anlægget fungerer, at det genfyldes med vand efter tømning. Kommunen tilmelder og afmelder OBUer til tømningsordningen. Det er virksomhedens ansvar at informere Kommunen om, at virksomhedens OBUer skal til- eller afmeldes. For mere information om ordningen se Horsens Kommunes Regulativ for Erhvervsaffald³ eller på www.motas.dk. Det er muligt at søge om dispensation fra den fælleskommunale tømningsordning, mod at virksomheden overholder en række vilkår, mindst svarende til dem, der gælder for den fælles ordning. Virksomheden skal godtgøre, at det farlige affald kan håndteres miljømæssigt forsvarligt ved virksomhedens egen foranstaltning, og dokumentation på, at virksomheden har en aftale med et miljøgodkendt affaldsanlæg og transportør, skal indsendes til Kommunen. Som udgangspunkt skal både sandfang og udskiller være tilmeldt den fælles tømningsordning, også på maskinstationer og hos entreprenører.

5. Tæthedsprøvning

Alle nye anlæg, inkl. rørføring, skal tæthedsprøves inden ibrugtagning. Herefter kræves det, at hele udskilleranlægget inkl. rørføring tæthedsprøves efter 10 år og derefter mindst hvert 5 år jf. anbefalingerne fra Dansk Standard². Tæthedsprøvningen må kun udføres af en autoriseret kloakmester.

Kommunen kan, på baggrund af en konkret vurdering af anlæggets tilstand, påbyde at eksisterende udskillere, der ikke er tæthedsprøvet, fremover skal tæthedsprøves jævnligt.

Hvad indebærer en tæthedsprøvning

En tæthedsprøvning skal omfatte hele anlægget. Den kan enten udføres med vand eller luft. Prøvningen skal udføres af en autoriseret kloakmester og i henhold til Rørcentrets anvisning¹, samt Dansk Standard².

Rapporten om tæthedsprøvningen skal senest 4 uger efter prøvningen sendes til Kommunen. Hvis der konstateres utætheder, skal Kommunen straks underrettes. Reparation eller udskiftning må kun ske efter aftale med Kommunen.

6. Driftsjournal

Ejeren/brugeren af en OBU skal føre en driftsjournal, der på forlangende fra Kommunen skal fremvises. Journalen skal gemmes i mindst 5 år, og skal indeholde:

- Datablad om udskilleren jf. Kommunens registreringskema for OBUEr, der kan fås ved henvendelse til miljøafdelingen.
- Kontrolrapporter fra den årlige tømning.
- Rapporter om tæthedsprøvnin g.
- Observationer fra den jævnlige kontrol med anlægget.

7. Uheld

I tilfælde af større spild eller uheld, hvor der er risiko for, at der er udledt olie eller benzin/ diesel til afløbssystemet eller til vandløb, søer, jord eller grundvand, skal virksomheden straks forsøge at afværge situationen således:

- Forsøge at standse forureningen og/eller dens spredning.
- Straks kontakte alarmcentralen på telefon 112.
- Straks herefter orientere Horsens Vand på døgnvagt telefon 2080 1350.
- Straks herefter kontakte Miljøafdelingen på 7629 2929 hvis det er inden for åbningstiden (man.-ons. kl. 10-15, tor. kl. 10-17 og fre. kl. 10-13)

¹ Teknologisk Institut, Rørcenteranvisning 006: Olieudskilleranlæg (2004)

² Dansk Standard, "Udskillere til letflydende væsker (fx olie eller benzin) – Del 2", DS/ EN 858-2:2003 (1. udgave) ³ Horsens Kommunes Regulativ for erhvervsaffald, 15. dec. 2011

³ Horsens Kommunes Regulativ for erhvervsaffald, 15. dec. 2011

8. Kontaktoplysninger

- **Miljøafdelingen**

Rådhusstorvet 4,
8700 Horsens
Tlf.: 76292929
miljoe@horsens.dk

- **Motas**

Vejlbyvej 21,
7000 Fredericia
Tlf.: 76291300
www.motas.dk

- **Affald og Genbrug**

Rådhusstorvet 4,
8700 Horsens
Tlf.: 76292656
virksomhedsaffald@horsens.dk

- **Horsens Vand A/S**

Grønlandsvej 5, 2. sal,
8700 Horsens
Tlf. 76268700
mail@horsensvand.dk

- **Horsens Kommune**

Rådhusstorvet 4,
8700 Horsens
Tlf.: 76292929
horsens.kommune@horsens.dk

Horsens Kommune
Rådhusstorvet 4
8700 Horsens

Telefon: 76 29 29 29

www.horsenskommune.dk

HØRSENS KOMMUNE
TEKNIK OG MILJØ
